

WEGWIJS MET WORMEN

Een kakelverse, kronkelende worm is misschien wel het meest klassieke visaas. Al sinds jaar en dag zit die op de haak en vrijwel elke sportvisser ving er ooit zijn eerste vissen mee. Wat moet je anno 2020 over deze kronkelaars weten?

TEKST: BARD BORGER > FOTOGRAFIE: SANDER BOER

Dat wormen onverminderd populair vissaas zijn, is niet voor niets: er is bijna geen vis die ze links laat liggen en wie geen hengelsportzaak in de buurt heeft, vindt ze meestal eenvoudig zelf (zie kader 'Zelf vangen'). Wat máákt wormen eigenlijk tot zo'n gewilde hap? De vangkracht schuilt volgens wedstrijdvisserij vooral in de geur – waar vissen verzot op zijn – én in het lage soortelijk gewicht, waardoor wormen na het inwerpen traag afzinken en relatief lang in het zicht blijven van vissen. Sinds de afschaffing van de gesloten tijd voor de worm – eind 2012, dankzij de inzet van Sportvisserij Nederland – mag je het hele jaar door met wormen vissen. Doe jij dat al regelmatig of wil je er weer eens (vaker) mee aan de slag? Op de volgende pagina's vind je een keur aan weetjes, regels en tips.

Een bolletje van foam op een haar laat wormen onder water 'zweven'

>> 'ZWEVENDE' WORMEN

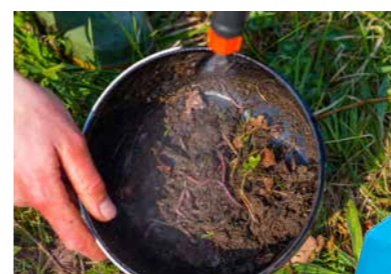
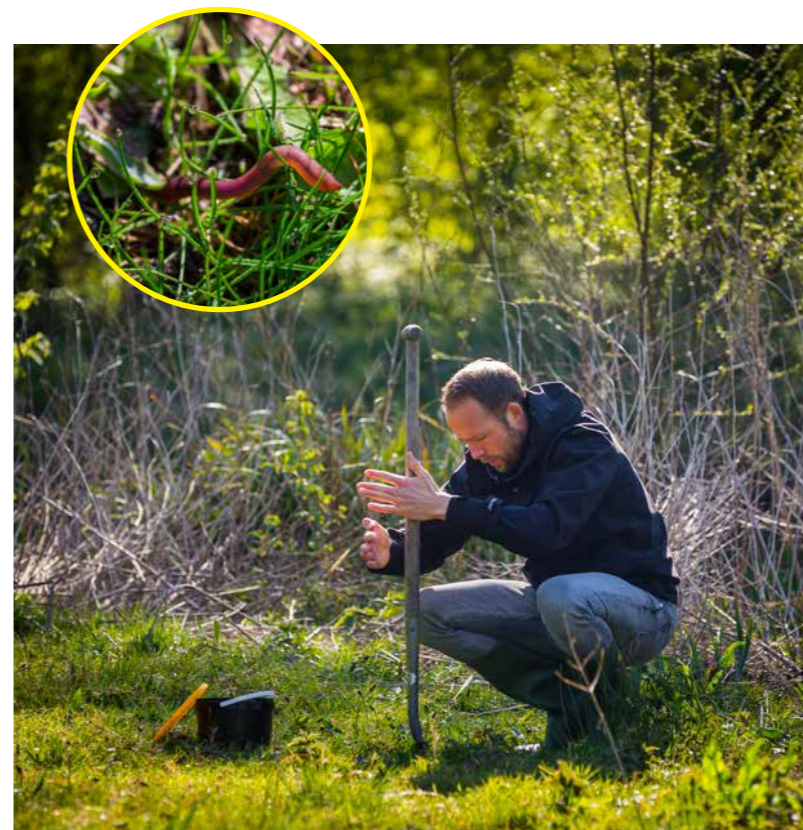
Net als vrijwel elk ander aas belandt een worm – die door zijn lage soortelijk gewicht slechts langzaam zinkt – vroeg of laat op de bodem. Dat kan vervelend zijn als de vis een stukje boven de bodem aast. Hoe los je dat op als je met een zwaar werpgewicht vist, bijvoorbeeld met de feeder? Het antwoord: met een stukje foam vlakbij je haak waardoor de worm als het ware gaat zweven. Ga als volgt te werk:

- Rijg een worm op je haak en schuif een stukje foam op een haar met daarachter een stopperje.
- Laat de montage (inclusief werpgewicht of korf) vlakbij de kant te water om te zien hoe de montage in het water staat, en of de worm niet alsnog zinkt.
- Knip indien nodig net zoveel foam weg tot de worm langzaam naar de bodem zakt. Een alternatief is een pop-up, waarbij je met een fors knijpgewicht op de lijn de opwaartse beweging van het foam stuut. De afstand tussen het gewichtje en de haak bepaalt hoe ver de worm boven de bodem zweeft.

>> DE IDEALE VISWORM

Wormen zijn er in vele soorten en maten, en vooral dat eerste maakt verschil op de haak. Belangrijk is namelijk dat een worm lang leeft, flink kronkelt en een geur heeft die vis aantrekt. De *Dendrobeana veneta* is misschien wel de ideale visworm: hij is vlezig, levendig, sterk en geurig. Dit is ook de bekende 'kweekworm' die je bij veel hengelsportzaken kunt kopen in plastic bakjes. Wist je trouwens dat wormenkwekers meestal geen grond gebruiken, maar een 'substraat'? Dit speciale mengsel – een soort turf – dient als voedsel voor wormen en moet onder meer precies de juiste zuurgraad hebben, een PH tussen de 5,5 en de 6,5. Omdat dit soort omstandigheden heel nauw luisteren, is zelf wormen kweken bepaald geen sinecure.

De *Dendrobeana veneta* is misschien wel de ideale visworm

Bonustip: houd de wormen vochtig met een plantenspuit

>> ZELF VANGEN

Wormen vangen is niet alleen goedkoop, maar ook heel leuk en eenvoudig als je er een beetje handig in bent. Belangrijk is weten waar je moet zijn en welke regels er gelden. Ga bij voorkeur op zoek in drassig gras – hét huis van de worm – en steek een riek (of schep) in de grond, waarna je die met je handen aan het trillen brengt. Stampen op de grond kan ook al genoeg zijn om de wormen naar het oppervlak te doen vluchten. Let erop dat je volgens de wet niet zonder toestemming in andermans grond mag spitten of graven en stop als je genoeg wormen hebt, zodat je de grond niet onnodig verstoort. Zoek nooit wormen in natuurgebieden, want daar is het meestal verboden om planten – dus ook gras – mee te nemen of te vernielen en dieren te verstoren of mee te nemen. Je eigen tuin, een rustige wegberm of een grasveld om de hoek zijn voorbeelden van geschikte plekken. Bewaar de wormen in een bakje met vochtige grond en wat plantmateriaal zoals bladeren en mos, zodat ze wat te eten hebben en niet uitdrogen. Zet het bakje thuis op een koele plek uit de zon en sluit hem af – ook tijdens het vissen! – zodat de wormen niet ontsnappen. Prik wel gaatjes in het deksel, zodat er zuurstof bij kan. Bonustip: gebruik een plantenspuit om de grond vochtig te houden.

>> (GEKNIPT) DOOR JE VOER

Wist je dat je wormen ook uitstekend door je voer kunt doen? Door ze te verknippen met een speciale wormenschaar – verkrijgbaar bij de beter gesorteerde hengelsportzaak – komen sappen vrij waarmee het voer extra aantrekkingskracht krijgt onder water. Vissen kunnen namelijk uitstekend ruiken en pikken 'wormengeur' onder water feilloos op. Een extra tip: kleine stukjes worm (in plaats van een hele) doen het ook uitstekend op de haak. Voordeel van zo'n hapklare wormsnack is dat ook kleinere vissen hem makkelijk naar binnen krijgen, in plaats van alleen stukjes worm los te plukken zonder de haak te pakken.

Wormen kun je – al dan niet verknipt – ook uitstekend door je voer mengen

>> VAN BAARS TOT MEERVAL

Welke vissoorten houden het meest van wormen? Een kort antwoord op die vraag is moeilijk, want de worm valt bij heel veel vissen in de smaak. Baars is misschien wel de bekendste liefhebber van wormen, maar ook brasem, karper en zeelt staan bekend als vissoorten die je er bij uitstek mee vangt. Verder is vrijwel alle witvis er uitstekend mee te verleiden. Wedstrijdvisser zijn vaak wat terughoudend met het gebruik van wormen: zij prikken vaak pas een (stukje) worm op de haak zodra ze de kleinere vissen op hun stek met kleiner aas hebben weggevangen en grotere vis – zoals brasem – de stek heeft gevonden. Die zijn minder snel verzadigd en pakken makkelijker een grotere 'hap'. Wist je trouwens dat ook veel roofvissen niet vies zijn van wormen? Jonge snoek en snoekbaars worden er bijvoorbeeld zeer regelmatig mee gevangen – meestal als bijvangst – en op meerval wordt al sinds jaar en dag gericht met wormen gevist. Daarbij gaat meestal een flinke tros wormen onder een dobber of onder een zwaar gewicht recht onder de (belly)boot.

Zowel brasem, zeelt en baars zijn verzot op wormen

Kies voor een haak met een brede bocht die goed om een dikke vissenlip past

>> HAKEN VOOR WORMEN

Zonder een haak geen visvangst, maar wat voor type haak leent zich het best voor het vissen met wormen? Het antwoord op die vraag is niet eenduidig, omdat dit ook sterk afhangt van de soort en het formaat vis dat je aan die haak verwacht. Een meervalhaak moet bijvoorbeeld dikdradig en sterk zijn – ongeacht het gebruikte aas – omdat deze vis nu eenmaal sterk is. In het algemeen geldt dat haken met een wat bredere haakbocht (de afstand tussen haakpunt en steel) voor wormen in het voordeel zijn. Dit komt omdat je met wormen doorgaans de grotere vissen selecteert, en die hebben vrijwel altijd een grotere bek en een dikkere lip. Een te kleine, dunne haak past daar niet mooi omheen, kan de kracht van een grotere vis niet aan en buigt dus uit. Tip: neem altijd een serie onderlijnen met verschillende haakgroottes mee naar het water, zodat je naar gelang van haak kunt wisselen.